

Implicitní daň

–

**motivace k setrvání na trhu práce na
základě růstu důchodového
bohatství u jednotlivce**

Smilovice, 3.5. 2005

Implicitní daň - definice

- ✓ Rozhodování zda setrvat či opustit trh práce pouze z pohledu motivace ze strany důchodového systému:
 - náklady při setrvání = zaplacené pojistné a roční důchod
 - výnosy při setrvání = zvýšený důchod

$$ID^{EY} = - \left\{ \frac{SH_d^{(EY+1)}}{w_{EY}} \cdot p_{EY}^x \cdot (1+i)^{-1} - \frac{SH_d^{EY}}{w_{EY}} - c_{(EY+1)} \cdot p_{EY}^x \cdot p_{EY}^z \right\}$$

ID *implicitní daň*

SH *současná hodnota vyplaceného důchodu*

i vnitřní výnosové procento;

c příspěvková sazba na starobní důchody (20 %);

p^z pravděpodobnost placení pojistného (zohledněna nemoc, nezaměstnanost, děti);

w příjem (resp. vyměřovací základ pro pojistné);

d výše důchodu;

p^x pravděpodobnost, že se jedinec ve věku EY dožije věku $EY+1$;

EY věk ve kterém jedinec opouští trh práce.

Implicitní daň definice

- ✓ Implicitní daň v DB závisí na:
 - Výši pojistné sazby (c)
 - Relativní výši důchodu vůči předdůchodové mzdě
 - Krácení či navýšení přiznaného důchodu při dřívější či pozdějším odchodu do starobního důchodu
 - Naději dožití (p^x)
 - Způsob valorizace důchodu
- ✓ Implicitní daň v DC závisí na:
 - Způsobu výpočtu anuity resp. použití úmrtnostních tabulek
 - Naději dožití (p^x)

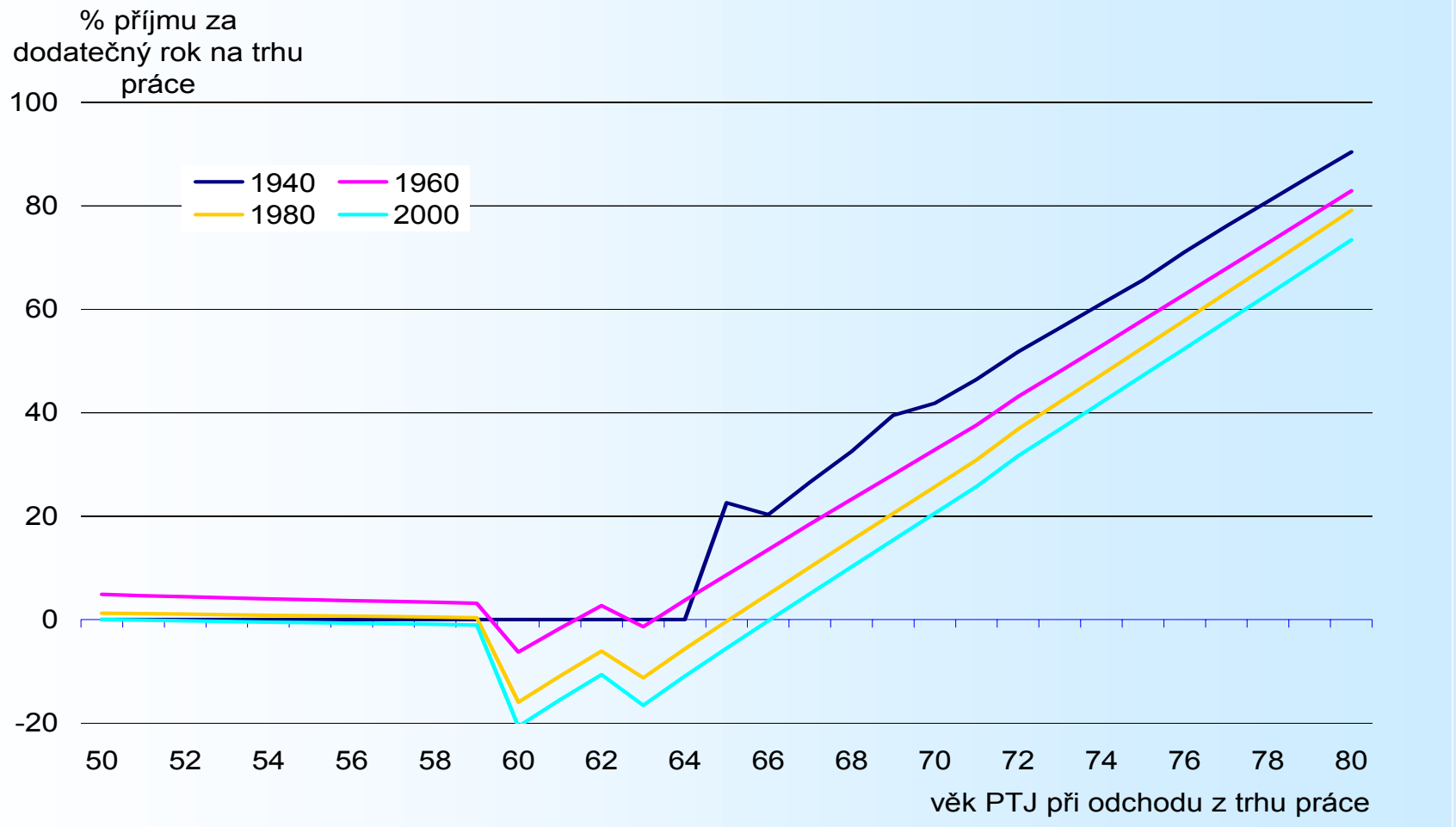
Implicitní daň - využití

- ✓ Jedno z mikrofinančních kritérií
 - Dopad systému na jednotlivce (na tzv. PTJ = příjmově typizovaný jednatel)
 - Pohled ze strany trhu práce na rozhodování jedince o odchodu do důchodu
- ✓ Umožňuje stanovit „optimální“ věk odchodu z trhu práce z pohledu maximalizace důchodového bohatství, jde tedy o zúžený pohled, který nezahrnuje vlastní příjem z pracovní aktivity jedince (zvyšující jeho celkové bohatství)

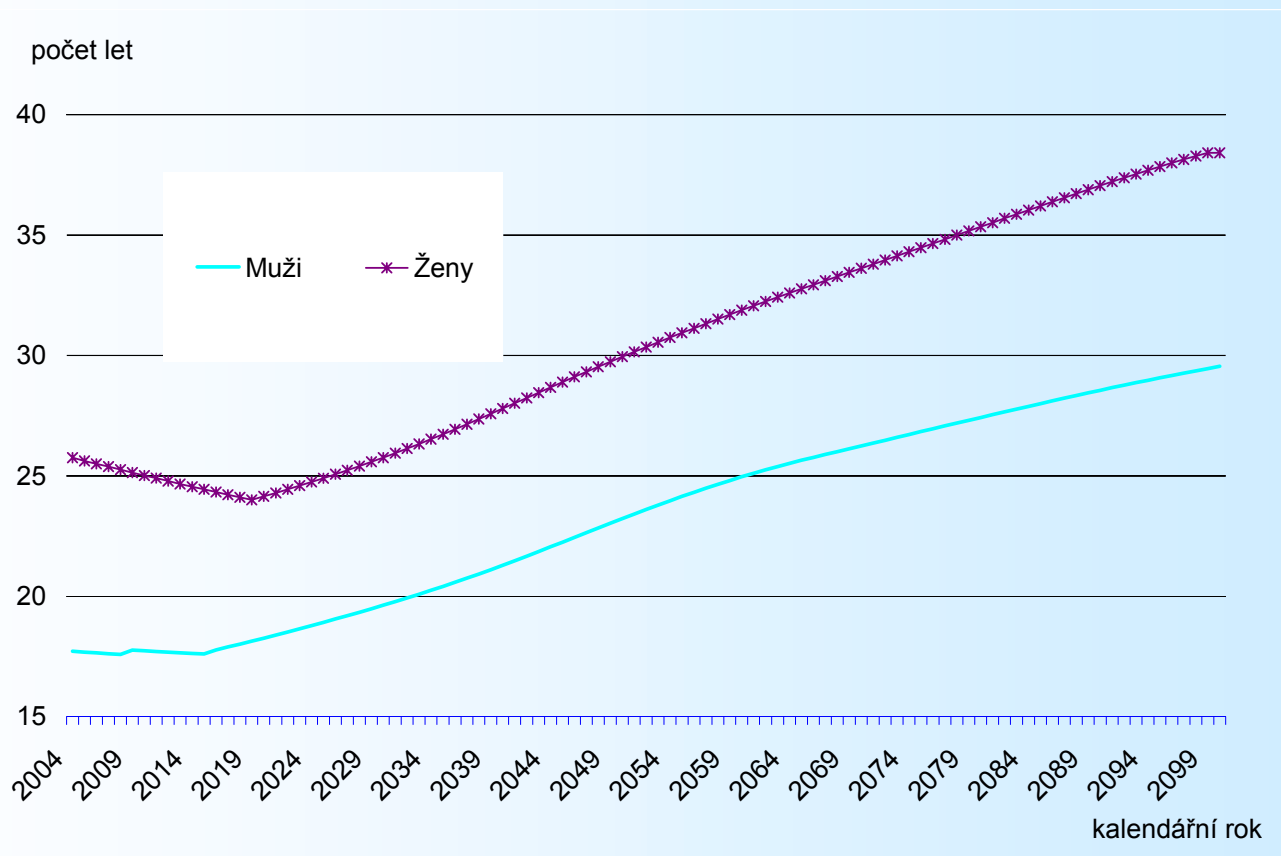
Faktory působící na průběh implicitní daně

- ✓ Rok narození, resp. - doba pobírání důchodu
- ✓ Příjem v ekonomické aktivitě
- ✓ Pohlaví
- ✓ Sazba pojistného
- ✓ Krácení předčasných resp. zvýšení odložených důchodů
- ✓ Valorizace důchodů

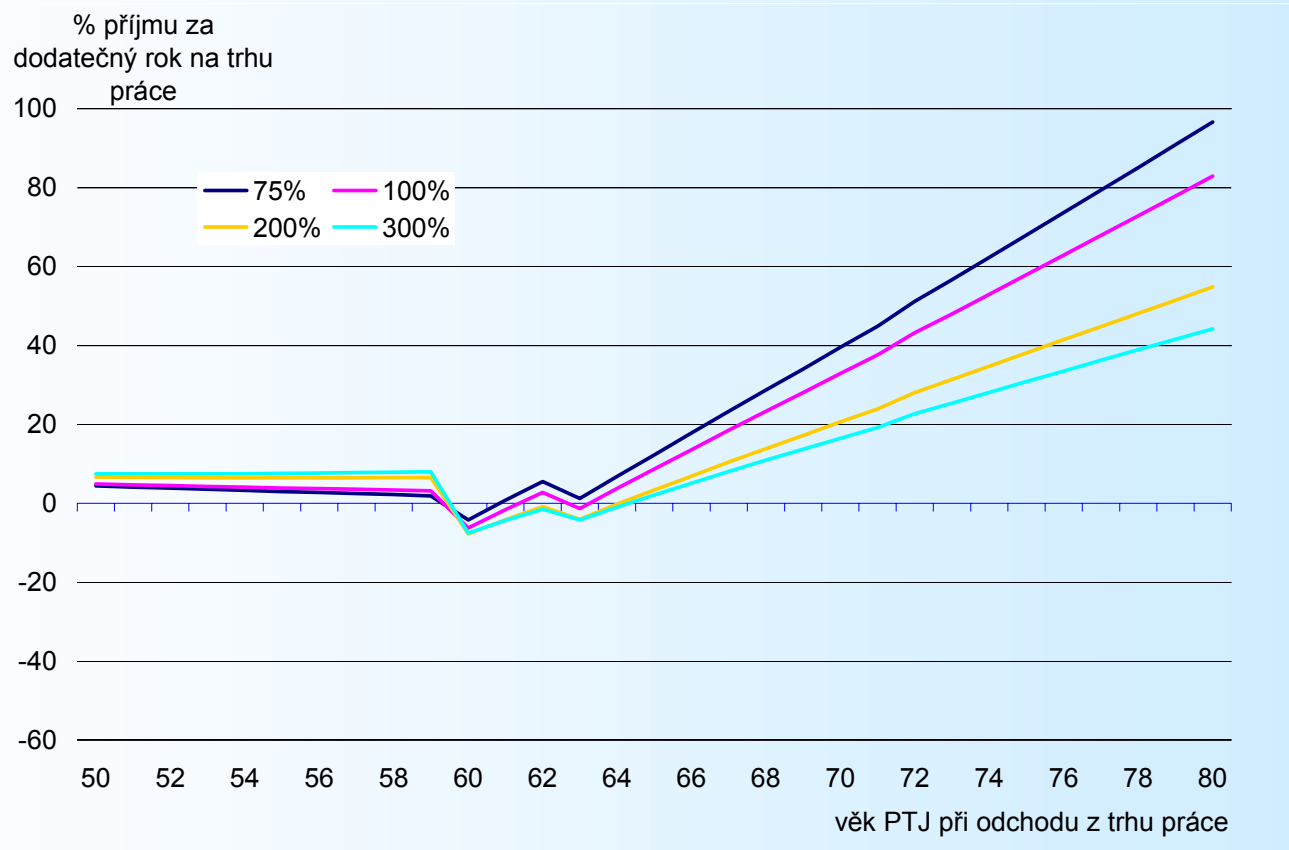
ID – závislost na roku narození (ZV)

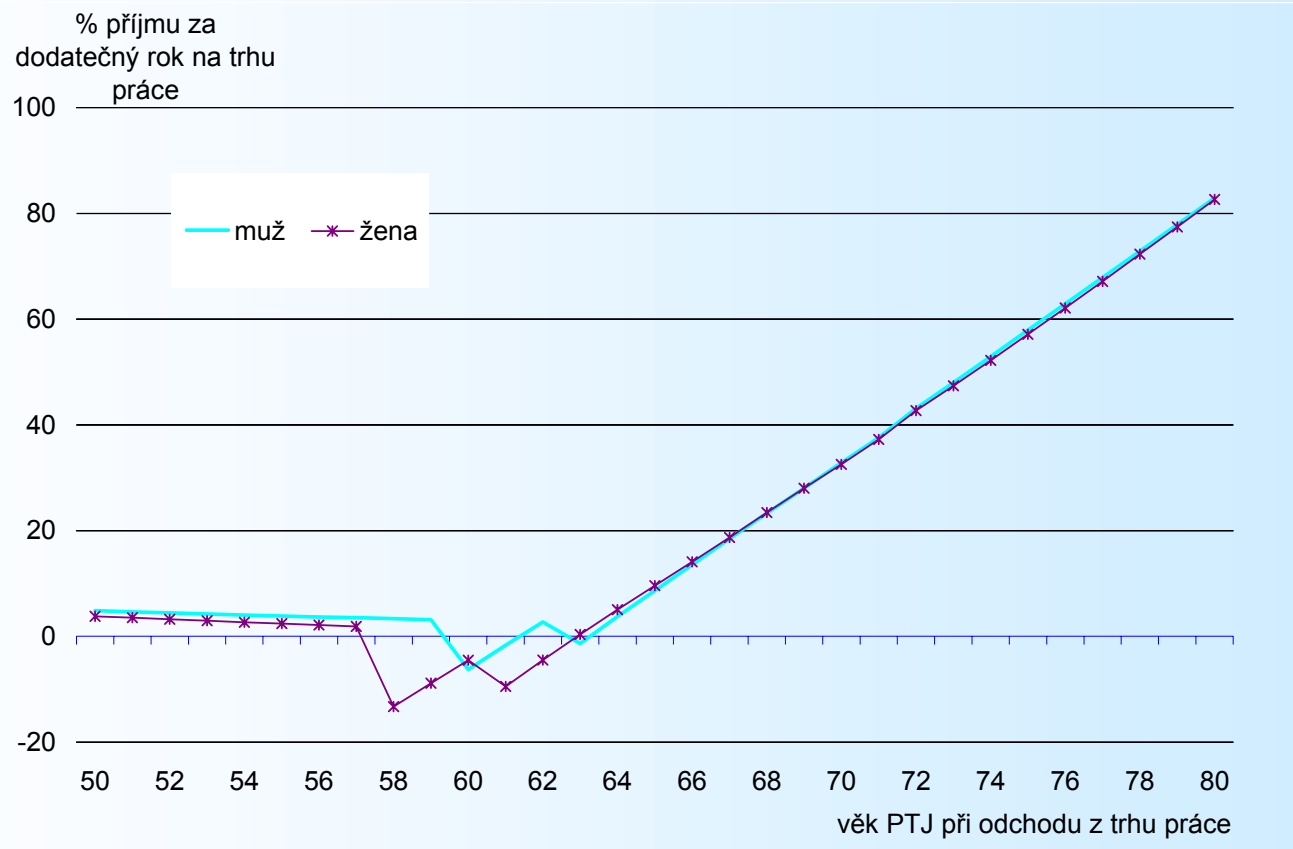
Střední doba pobírání důchodu v závislosti na roku narození (ZV)

ID – závislost na příjmu (ZV)

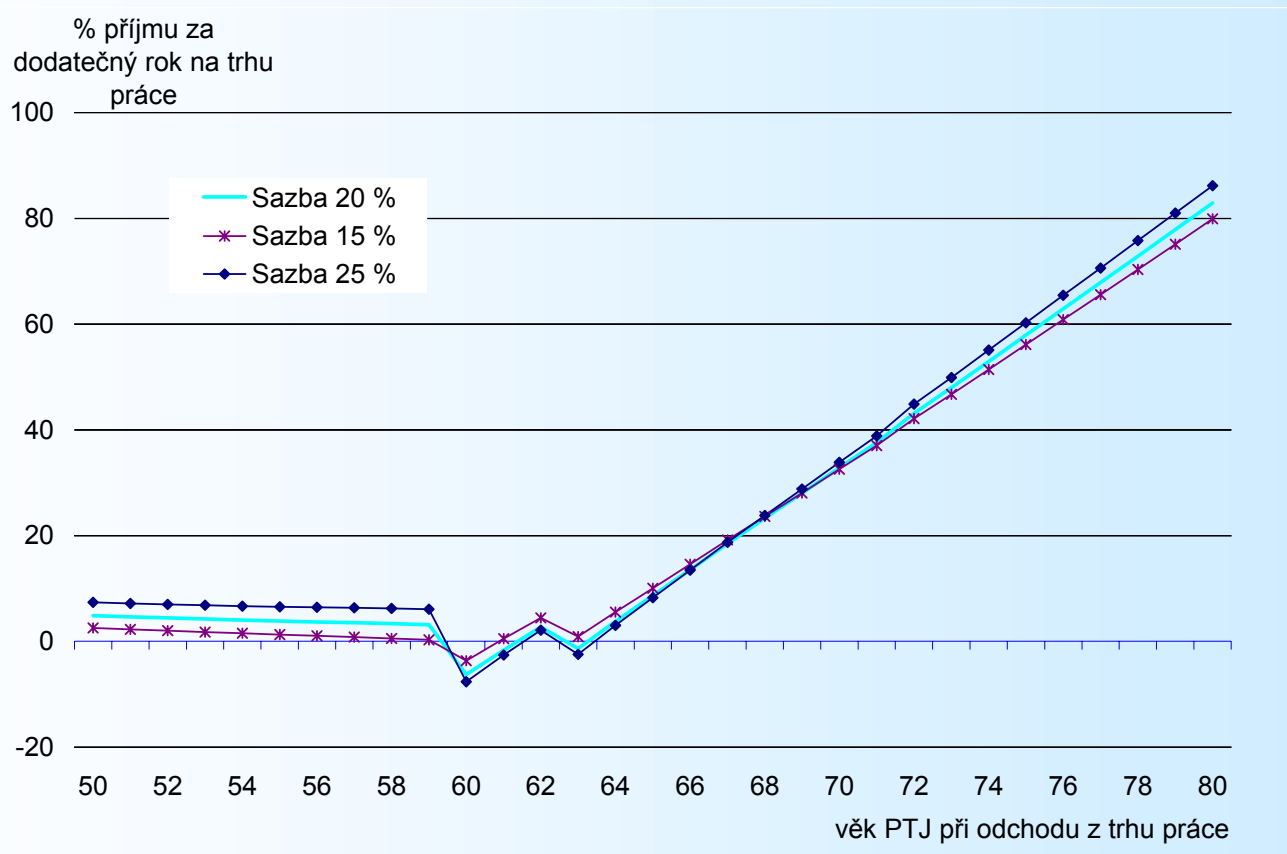
ID – závislost na pohlaví (ZV)

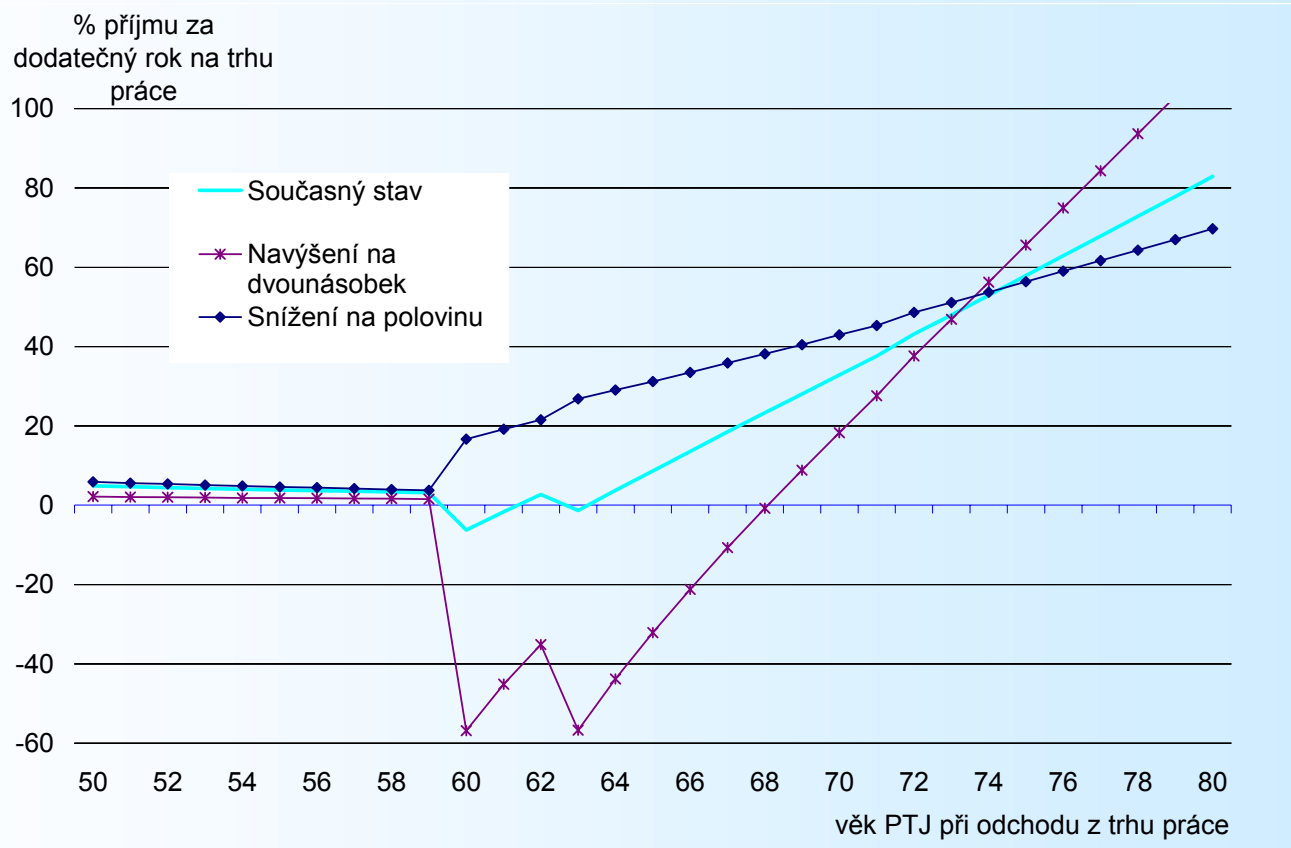
Skutečné rozložení odchodu do starobního důchodu

Počty ve skupinách	Muži			Příjem v %			Ženy		
	Muži před	Muži	Muži celkem	Příjem v % průměru	Ženy před	Ženy	Ženy celkem	Příjem v % průměru	
1	18,5	7,1	10,1	53,1	17,6	7,5	10,2	34,9	
2	16,9	7,7	10,2	79,9	17,0	7,7	10,2	54,2	
3	13,4	8,1	9,5	91,2	14,7	7,9	9,8	62,8	
4	11,5	9,5	10,0	99,2	13,7	9,1	10,3	69,8	
5	10,6	10,1	10,2	107,1	10,8	9,5	9,9	76,5	
6	8,2	10,7	10,1	118,8	8,3	10,0	9,5	83,3	
7	8,0	11,9	10,8	130,2	7,1	11,0	10,0	90,9	
8	6,2	13,0	11,2	144,0	5,1	11,9	10,1	100,2	
9	3,9	10,1	8,4	163,0	3,3	11,6	9,4	113,4	
10	2,8	11,9	9,5	237,6	2,4	13,8	10,8	154,3	

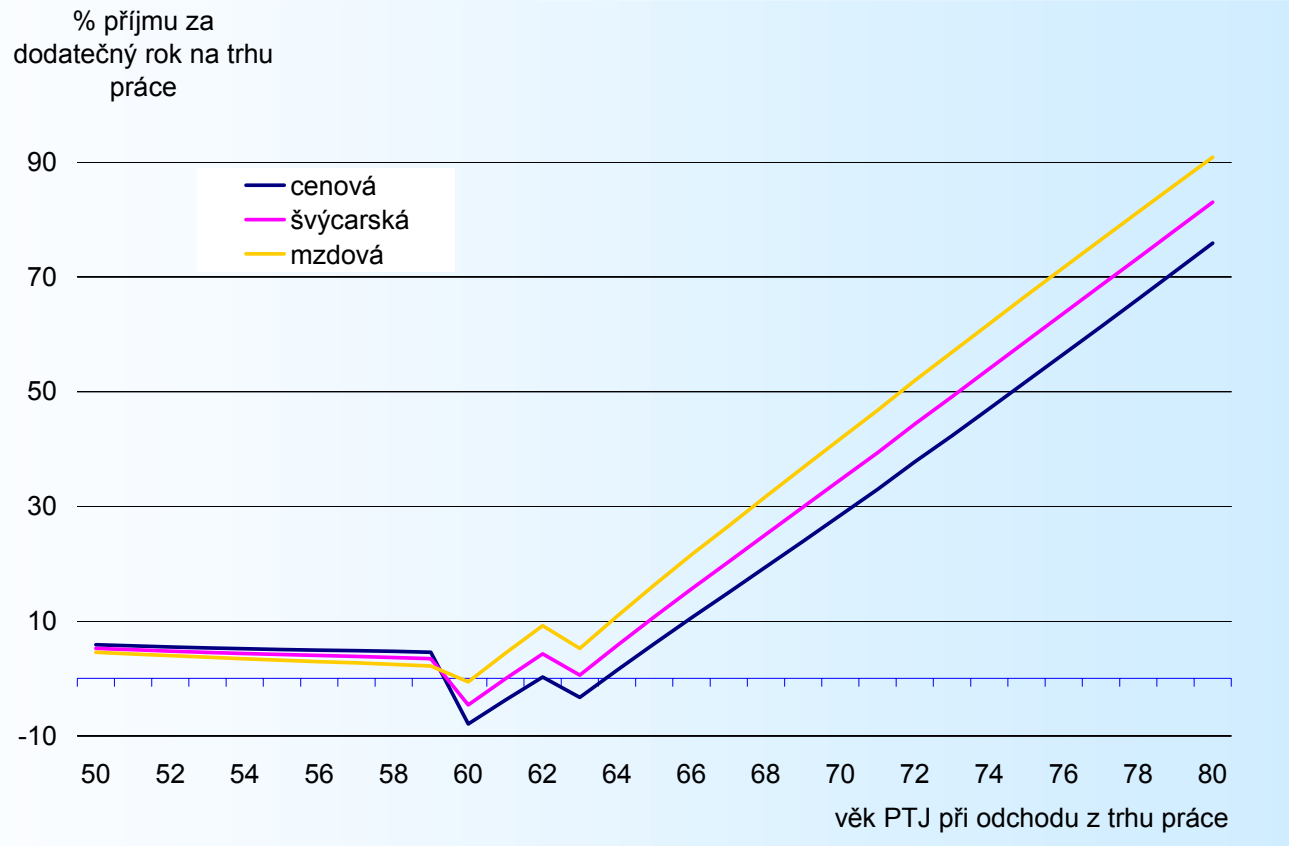
ID – závislost na sazbě pojistného (ZV)

ID – závislost na krácení resp. zvyšování NPD (ZV)

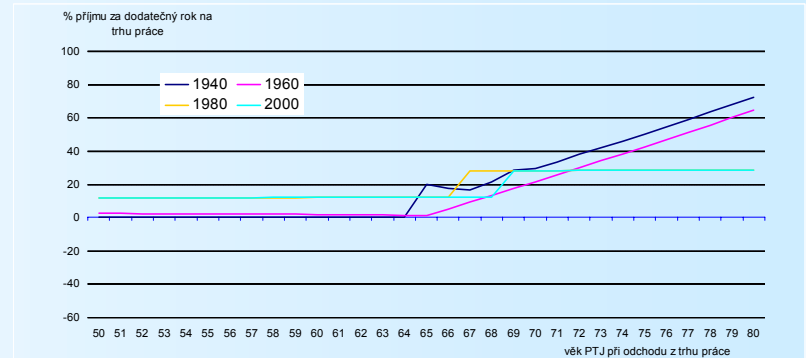
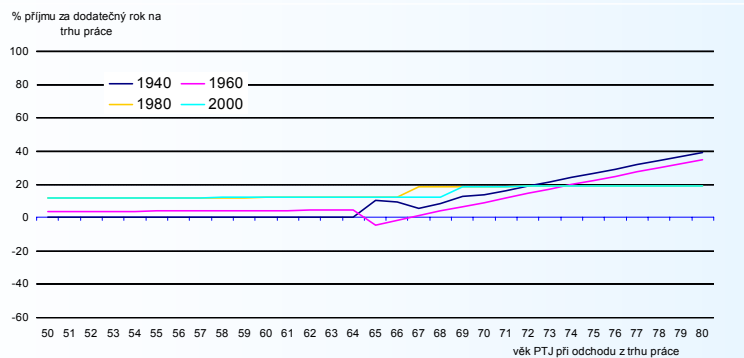
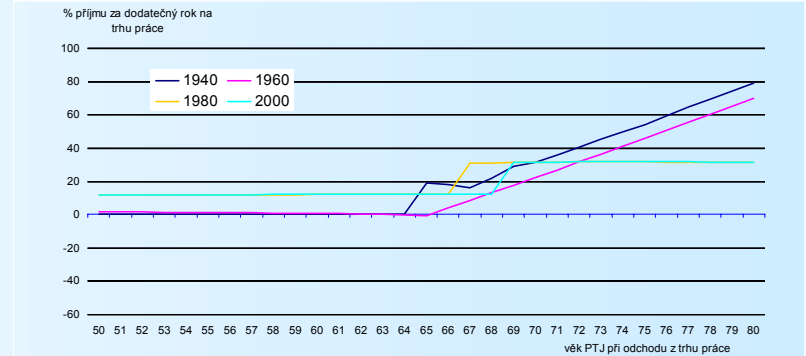
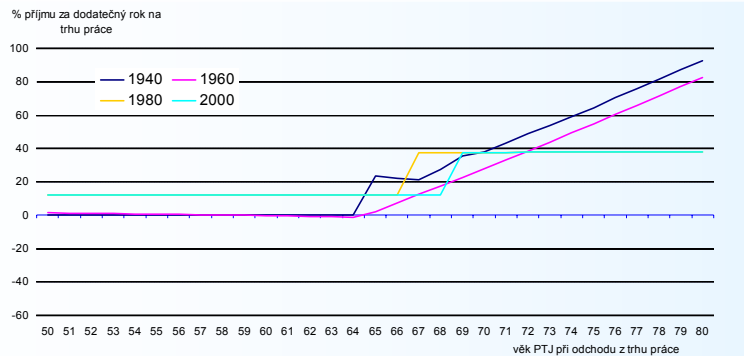

ID – závislost na způsobu valorizace důchodů (ZV)

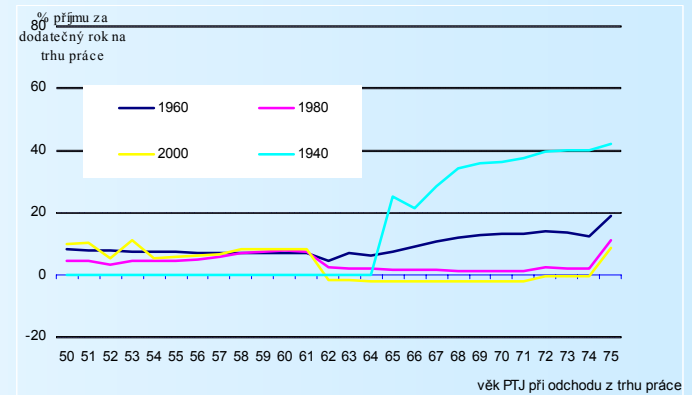
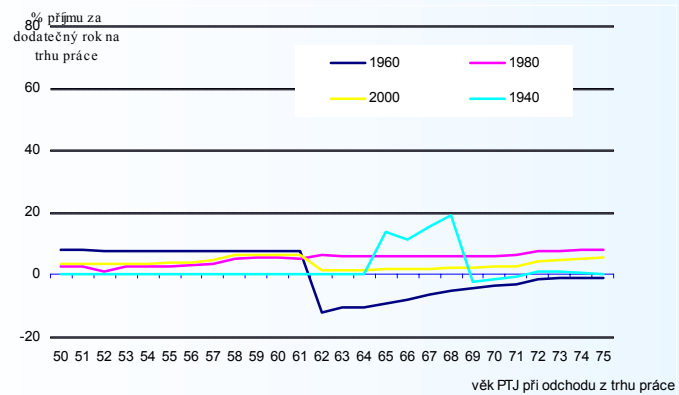
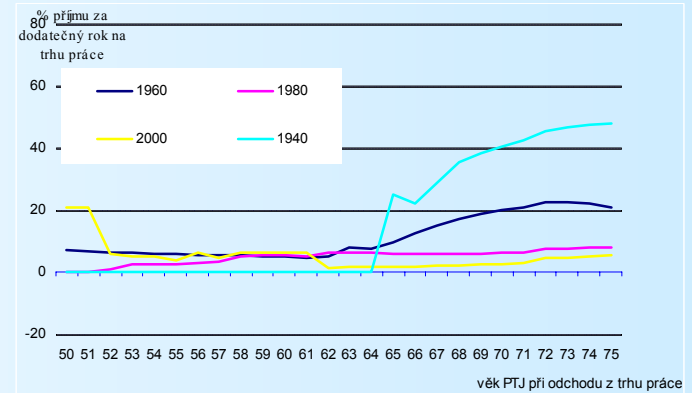
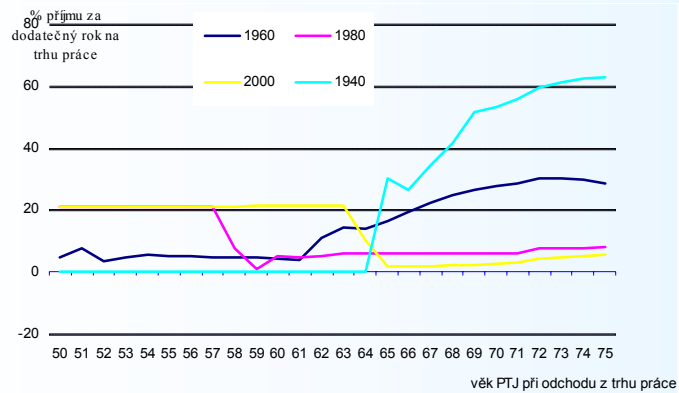

Implicitní daň – zadání politických stran

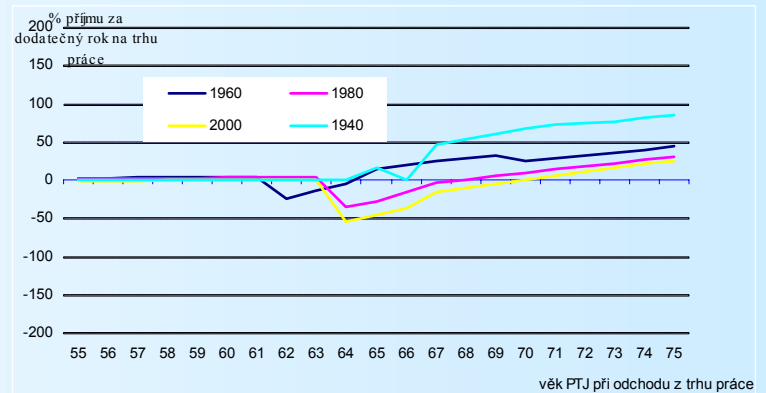
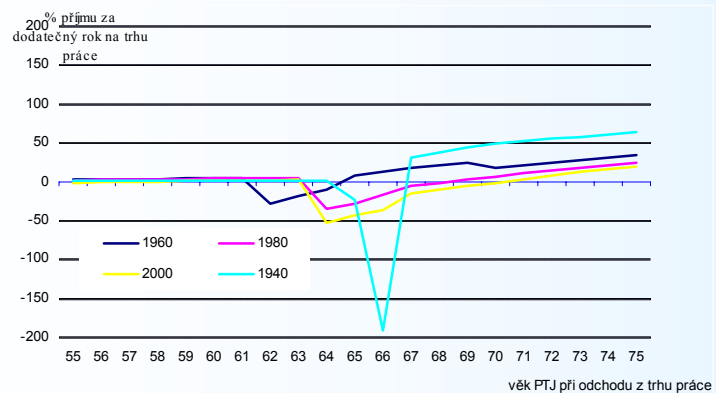
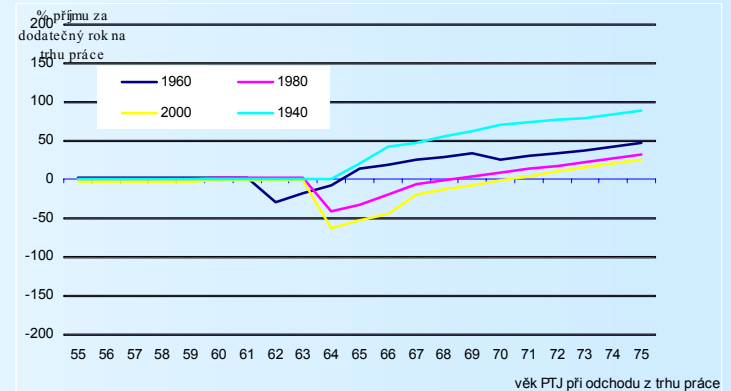
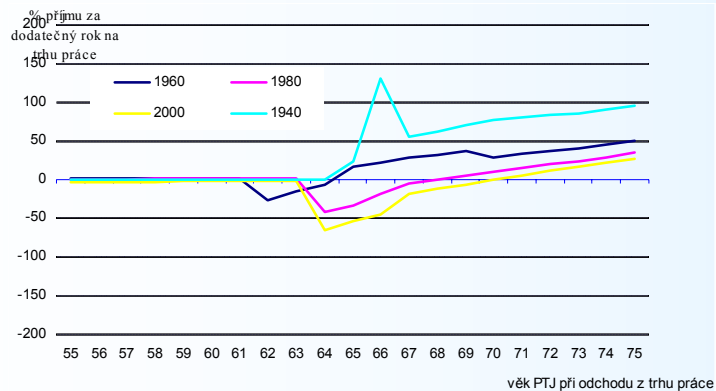
Rovný důchod

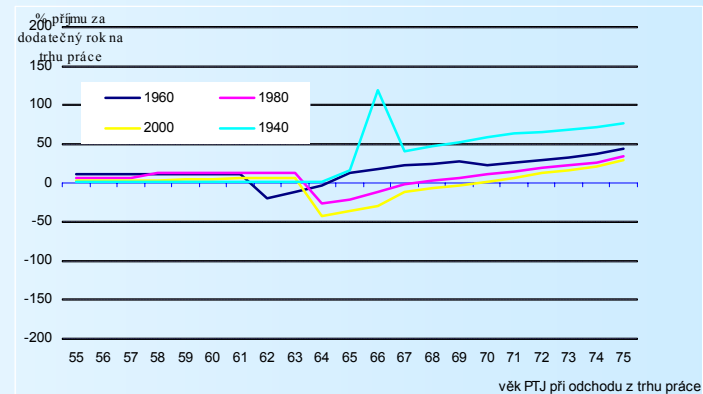
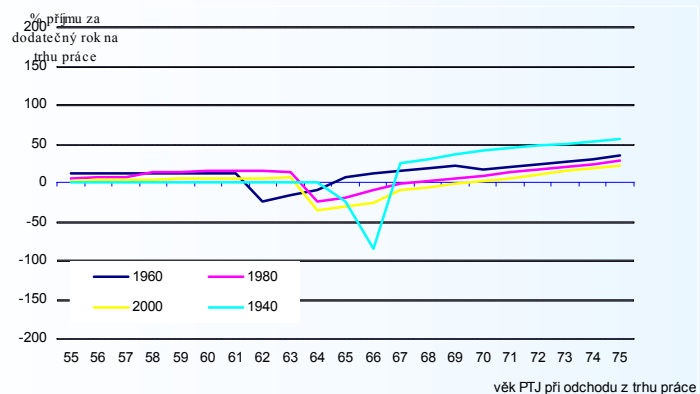
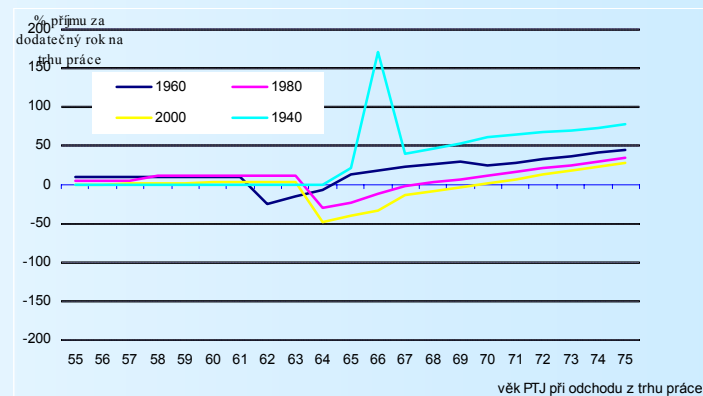
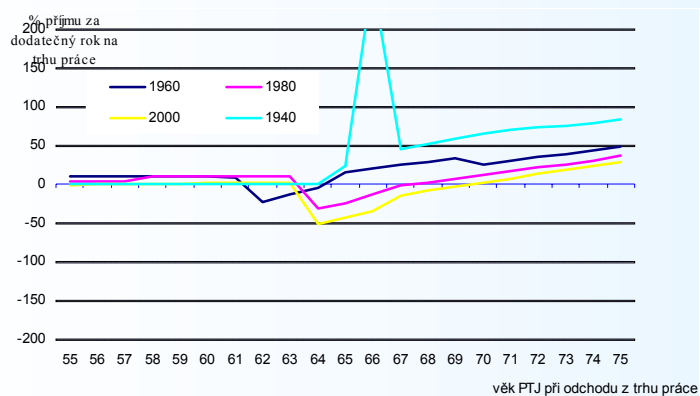
NDC

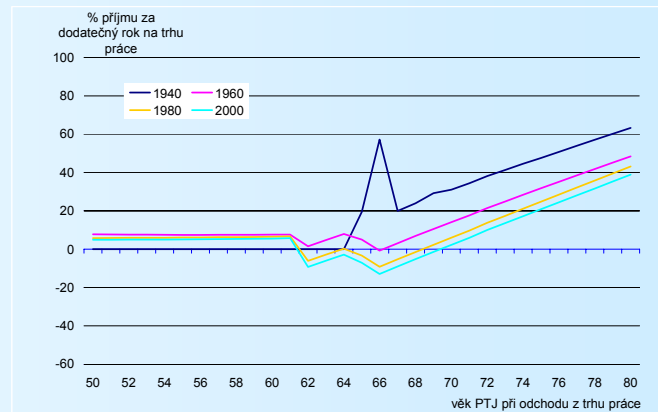
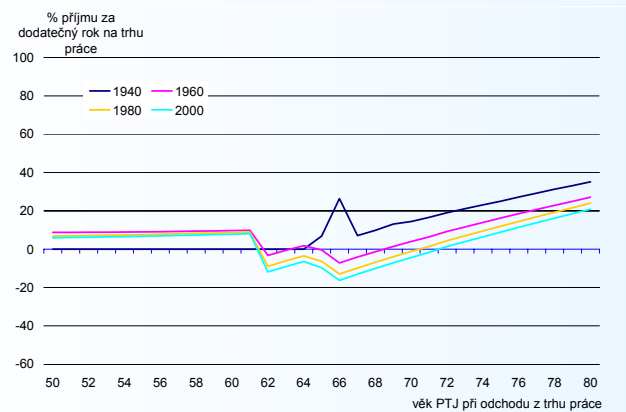
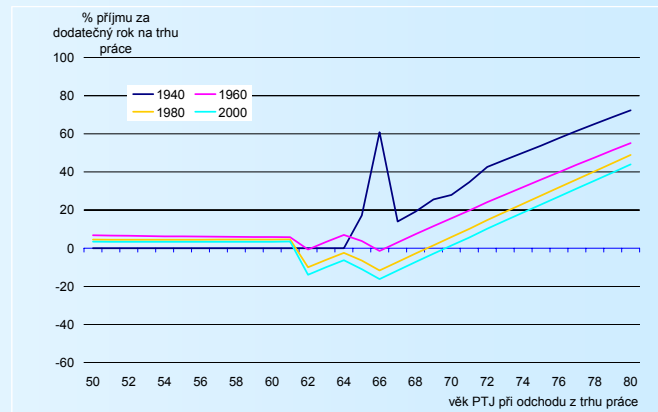
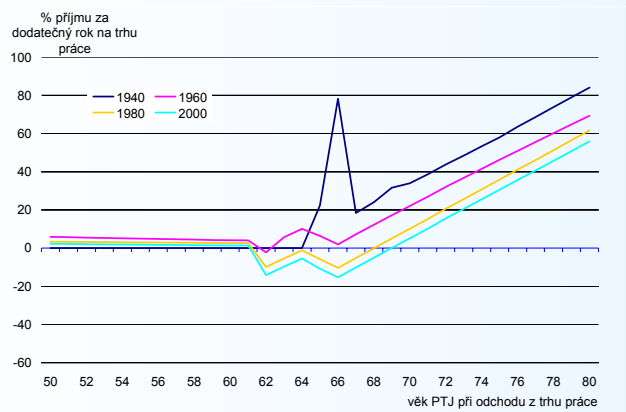
Kombinovaný systém (1) – nezvolili opt out

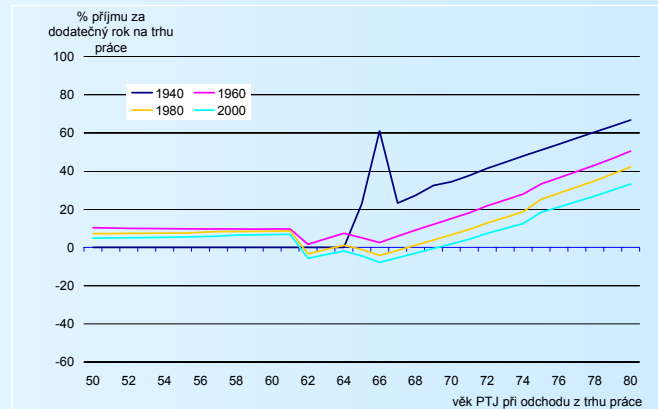
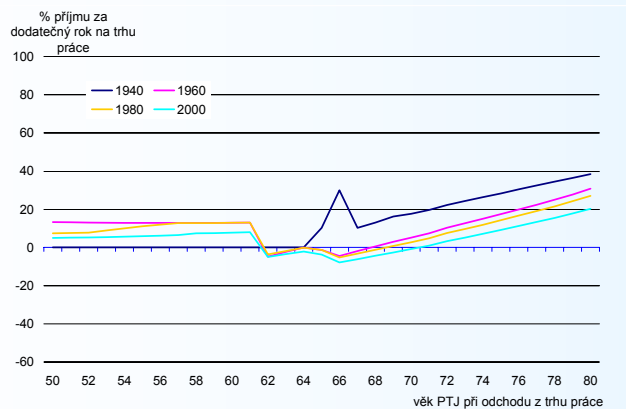
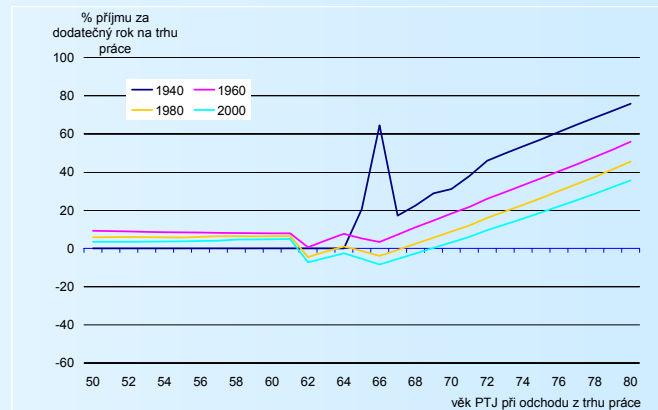
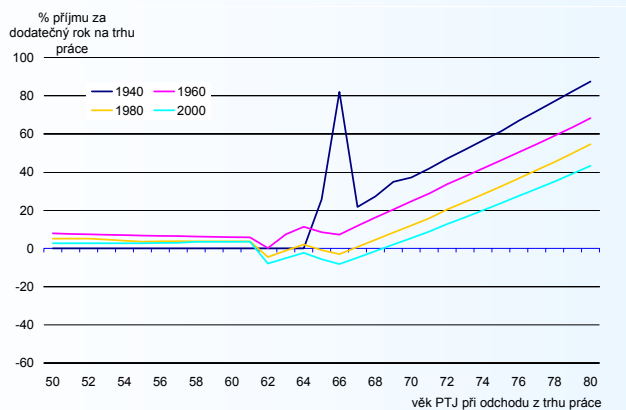
Kombinovaný systém (2) – zvolili opt out

Dobrovolné vyvázání (1) – nezvolili opt out

Dobrovolné vyvázání (2) – zvolili opt out

Děkuji za pozornost